

Biodiversiteit versus natuurontwikkeling

tekst: Jan Loots

Biodiversiteit is de verscheidenheid van levensvormen.

Deze verscheidenheid laat zich zien in de aanwezigheid van alle oorspronkelijke levensvormen van de inheemse flora en fauna.

Nederland spant de kroon en niet in positieve zin...

De genoemde variatie staat juist in Nederland erg onder druk. Nederland spant na Malta de kroon qua verlies van biodiversiteit in Europa. (International Union for Conservation of Nature) Afgelopen 300 jaar is maar liefst 85% van de soortenrijkdom in Nederland verdwenen. Het gaat soms om onherstelbaar verlies van autochtoon materiaal. De oorzaak moet worden gezocht in de bevolkingsdichtheid en de intensieve landbouw. Daarnaast is biodiversiteit nooit een aandachtspunt geweest.

Enige getallen:

98% van de akkerplanten zijn verdwenen

97% van onze akkervogels verdwenen

95% van onze landschapselementen verdwenen

Grote afname diversiteit van onze inheemse boomsoorten in onze landschapselementen.

Enkele oorzaken afname inheemse boomsoorten

Hiermee beperk ik mij tot de inheemse flora, er is mijns inziens in het verleden vooral naar de uitgebreidere gebruiksmogelijkheden gezocht van het hout, zoals het gebruik van *Quercus robur*, deze is dus dominant aangeplant vanaf de Middeleeuwen.

Andere boomsoorten zoals *Tilia*, *Ulmus*, *Carpinus* en bijvoorbeeld *Taxus* hebben hun eigen verhaal en zijn geleidelijk aan uit het zicht verdwenen. Een boom als *Populus nigra*, inmiddels een bedreigde soort in Europa, heeft te lijden van het inperken van de leefruimte langs onze beken en rivieren. Ook het in gebruik nemen van kunstmest, het uitvinden van prikkeldraad (1874) en de modernisering heeft de intensiviteit van de landbouw verder vergroot, ten koste van veel oorspronkelijke landschapselementen.

Subsidiebeleid landschapselementen

Pakweg de laatste 40 jaar heeft het beschikbaar stellen van subsidies voor nieuwe aanplant, zoals houtwallen, erfbeplanting enz., in landinrichtingsprojecten in mijn ogen alleen maar negatief gewerkt qua soortenrijkdom.

Het betreft/betref meestal een zeer beperkt assortiment aan houtige gewassen.

Lijst Nederlandse inheemse assortiment: 87 soorten en een doorsnee assortiment van de subsidielijst 9 soorten! Bij toekomstige projecten kan dit wellicht veel meer aandacht krijgen.

Herintroductie van inheemse houtige gewassen

Herstel van biodiversiteit heeft in de natuurontwikkeling, op andere gebieden dan onze inheemse bomen, al wel opgang gemaakt om het verlies aan soortenrijkdom te herstellen.

Enkele voorbeelden zijn: o.a. vismigratie, er wordt de laatste 10 jaar veel geïnvesteerd in vismigratie, door het weghalen van obstakels in het water en het maken van o.a. vistrappen.

Herintroductieprogramma's van o.a. bevers en visotters, het herstellen van trekroutes voor zoogdieren door aanleg van ecoducten, heeft al een positief resultaat opgeleverd.

Herintroductie van houtige gewassen zou veel meer aandacht moeten krijgen.

Dit is noodzakelijk om de inheemse biodiversiteit te vergroten en zal positief werken op de rest van de flora en fauna.
